

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 17 czerwca 2026 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Małgorzata Bednarek (przewodniczący, sprawozdawca)

SSN Anna Dziergawka

SSN Stanisław Stankiewicz

na posiedzeniu w trybie art. 535 § 5 k.p.k.

w sprawie **P.P.**

w przedmiocie wyroku łącznego

po rozpoznaniu w Izbie Karnej w dniu 17 czerwca 2026 r.

kasacji wniesionej przez Prokuratora Generalnego, na niekorzyść skazanego,

od wyroku łącznego Sądu Rejonowego w Tarnowskich Górach

z 12 listopada 2025 r., sygn. akt II K 418/25

**uchyla zaskarżony wyrok w zakresie punktów 2, 3 oraz 4 i sprawę
w tej części przekazuje do ponownego rozpoznania Sądowi
Rejonowemu w Tarnowskich Górach**

Anna Dziergawka

Małgorzata Bednarek

Stanisław Stankiewicz

UZASADNIENIE

P.P. został skazany następującymi prawomocnymi wyrokami:

1. Sądu Rejonowego w Tarnowskich Górach z 21 marca 2022 r. w sprawie o sygn. akt II K 1055/21, za dwa przestępstwa z art. 178a § 1 k.k. popełnione 6 lipca 2021 r. oraz 29 sierpnia 2021 r. przy zastosowaniu art. 91 § 1 k.k. w zw. z art. 33 § 1 i 3 k.k., na karę grzywny w wymiarze 200 stawek dziennych przy ustaleniu wysokości jednej stawki na kwotę 20 zł; orzeczono również środki karne w postaci: 4 lat zakazu prowadzenia wszelkich pojazdów mechanicznych i 5 000 zł świadczenia pieniężnego, zaliczono na poczet orzeczonej kary grzywny okres rzeczywistego pozbawienia wolności w dniu 6 lipca 2021 r. i uznano grzywnę za wykonaną w wysokości dwóch stawek dziennych,
2. Sądu Rejonowego w Tarnowskich Górach z 24 czerwca 2022 r. w sprawie o sygn. akt II K 512/22, za przestępstwo z art. 178a § 1 k.k. popełnione 25 lutego 2021 r. przy zastosowaniu art. 33 § 1 i 3 k.k. na karę grzywny w wymiarze 150 stawek dziennych przy ustaleniu wysokości jednej stawki na kwotę 20 zł, orzeczono środki karne w postaci: 3 lat zakazu prowadzenia wszelkich pojazdów mechanicznych oraz 5 000 zł świadczenia pieniężnego, zaliczono na poczet orzeczonego zakazu prowadzenia wszelkich pojazdów mechanicznych okres zatrzymania prawa jazdy od 25 lutego 2021 r. do 24 czerwca 2022 r.,
3. Sądu Rejonowego w Tarnowskich Górach z 8 listopada 2022 r. w sprawie o sygn. akt II K 593/21, zmienionym wyrokiem Sądu Okręgowego w Gliwicach z 30 maja 2023 r., sygn. akt VI Ka 113/23, za przestępstwo z art. 177 § 2 k.k. popełnione 14 listopada 2020 r. na karę 1 roku pozbawienia wolności, orzeczono zadośćuczynienie oraz środek karny w postaci 2 lat zakazu prowadzenia wszelkich pojazdów mechanicznych,
4. Sądu Rejonowego w Bytomiu z 17 listopada 2022 r. w sprawie o sygn. akt II K 1395/22, za przestępstwo z art. 244 k.k. popełnione 24 maja 2022 r., na karę 9 miesięcy ograniczenia wolności, polegającą na wykonywaniu nieopłatnej kontrolowanej pracy na cele społeczne w wymiarze 20 godzin w miesiącu, orzeczono zakaz prowadzenia wszelkich pojazdów mechanicznych na okres 3 lat,

5. Sądu Rejonowego w Tarnowskich Górach z 6 grudnia 2022 r. w sprawie o sygn. akt II K 471/22, za przestępstwo z art. 244 k.k. popełnione 1 marca 2022 r. został skazany na karę 6 miesięcy pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem na okres próby lat 3, na podstawie art. 71 § 1 k.k. wymierzono grzywnę w wysokości 150 stawek dziennych ustalając wysokość jednej stawki na kwotę 20 zł, orzeczono zakaz prowadzenia wszelkich pojazdów mechanicznych na okres 3 lat, postanowieniem Sądu Okręgowego w Gliwicach z 20 marca 2025 r. o sygn. akt VI Kzw 56/25 zmieniającym postanowienie Sądu Rejonowego w Tarnowskich Górach z 31 stycznia 2025 r. o sygn. akt II 1 Ko 2842/24 zarządzono wobec skazanego wykonanie kary 6 miesięcy pozbawienia wolności Sądu Rejonowego w Tarnowskich Górach z 6 grudnia 2022 r. w sprawie o sygn. akt II K 471/22,
6. Sądu Rejonowego w Tarnowskich Górach z 29 stycznia 2024 r. w sprawie o sygn. akt II K 1880/23, zmienionym wyrokiem Sądu Okręgowego w Gliwicach z 1 października 2024 r., sygn. akt VI Ka 380/24, za przestępstwo z art. 178a § 4 k.k. popełnione 22 czerwca 2023 r. na karę 1 roku i 8 miesięcy pozbawienia wolności, orzeczono dożywotni zakaz prowadzenia wszelkich pojazdów mechanicznych, świadczenie pieniężne, podanie wyroku do publicznej wiadomości.

Sąd Rejonowy w Tarnowskich Górach wyrokiem łącznym z 12 listopada 2025 r., sygn. akt II K 418/25:

1. na mocy art. 85 § 1 i 2 k.k. i art. 86 § 1 k.k. połączył orzeczone wobec skazanego kary pozbawienia wolności orzeczone wyrokami:

1. Sądu Rejonowego w Tarnowskich Górach z 8 listopada 2022 r. w sprawie o sygn. akt II K 593/21,
2. Sądu Rejonowego w Tarnowskich Górach z 6 grudnia 2022 r. w sprawie o sygn. akt II K 471/22, opisanymi wyżej w pkt. III i V i w ich miejsce wymierzył skazanemu jedną karę łączną 1 roku i 4 miesięcy pozbawienia wolności;

1. na mocy art. 85 § 1 i 2 k.k. i art. 86 § 1 k.k. połączył orzeczone wobec skazanego kary grzywny orzeczone wyrokami:

2. Sądu Rejonowego w Tarnowskich Górach z 21 marca 2022 r. w sprawie o sygn. akt II K 1055/21,
3. Sądu Rejonowego w Tarnowskich Górach z 24 czerwca 2022 r. w sprawie o sygn. akt II K 512/22,
4. Sądu Rejonowego w Tarnowskich Górach z 6 grudnia 2022 r. w sprawie o sygn. akt II K 471/22,

opisanymi wyżej w pkt. I, II i V i w ich miejsce wymierzył skazanemu jedną karę łączną grzywny w wymiarze 400 stawek dziennych grzywny, przyjmując wysokość jednej stawki na kwotę 20 złotych;

5. na poczet ww. kary łącznej grzywny zaliczył skazanemu grzywnę uiszczoną w sprawie o sygn. akt II K 471/22 oraz II K 1055/21;
6. na mocy art. 572 k.p.k. umorzył postępowanie w przedmiocie wydania wyroku łącznego w pozostałym zakresie;
7. orzekł, iż pozostałe wyroki, nieobjęte niniejszym wyrokiem łącznym podlegają odrębnemu wykonaniu.

Kasację od ww. wyroku złożył Prokurator Generalny, zaskarżając wyrok w zakresie rozstrzygnięć zawartych w pkt. 2 - 4 części dyspozytywnej, na niekorzyść skazanego P.P.. Prokurator Generalny zarzucił rozstrzygnięciu:

1. rażące i mające istotny wpływ na treść wyroku naruszenie przepisów prawa materialnego, tj. 91 § 2 k.k. w zw. z art. 85 § 1 k.k. oraz art. 71 § 2 k.k., polegające na wadliwym połączeniu kary grzywny orzeczonej wobec P.P. na podstawie art. 71 § 1 k.k. w sprawie Sądu Rejonowego w Tarnowskich Górach o sygn. akt II K 471/22 oraz kar grzywien orzeczonych na podstawie art. 33 § 1 i 3 k.k. przy zastosowaniu art. 91 § 1 k.k. w sprawie tego Sądu o sygn. akt II K 1055/21, jak również na podstawie art. 33 § 1 i 3 k.k. w sprawie o sygn. akt II K 512/22, mimo uprzedniego zarządzenia wykonania kary pozbawienia wolności wymierzonej skazanemu w sprawie o sygn. akt II K 471/22 w związku z czym, zgodnie z art. 71 § 2 k.k., orzeczona w tej sprawie kara grzywny nie podlegała wykonaniu, co nadto skutkowało w tym zakresie rażąco obrażą art. 572 k.p.k. poprzez wydanie wyroku łącznego, którym objęto grzywnę o charakterze akcesoryjnym, pomimo braku ku temu warunków, wobec czego postępowanie w tej części powinno zostać umorzone,

2. rażące i mające istotny wpływ na treść wyroku naruszenie przepisów prawa materialnego tj. 91 § 2 k.k. w zw. z art. 90 § 2 k.k. w zw. z art. 85 § 1 k.k. poprzez zaniechanie połączenia tożsamyh rodzajowo zakazów prowadzenia wszelkich pojazdów mechanicznych orzeczonych za pozostające w zbiegu realnym przestępstwa, osądzone wyrokami opisanymi w pkt I - III i V komparycji wyroku łącznego, tj. w sprawach o sygn. akt: II K 1055/21 - 4 lat zakazu prowadzenia wszelkich pojazdów mechanicznych, II K 512/22 - 3 lat zakazu prowadzenia wszelkich pojazdów mechanicznych, II K 593/21 - 2 lat zakazu prowadzenia wszelkich pojazdów mechanicznych oraz II K 471/22 - 3 lat zakazu prowadzenia wszelkich pojazdów mechanicznych i bezpodstawne umorzenie postępowania również w tym zakresie na podstawie art. 572 k.p.k., w sytuacji gdy zmaterializowanie się warunków do orzeczenia łącznego środka karnego obligowało sąd do orzeczenia wobec skazanego łącznego środka zakazu prowadzenia wszelkich pojazdów mechanicznych.

Autor kasacji wniósł o uchylenie wyroku w zaskarżonej części i przekazanie sprawy w tym zakresie Sądowi Rejonowemu w Tarnowskich Górach do ponownego rozpoznania.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Kasacja jest oczywiście zasadna, stąd jej rozpoznanie i uwzględnienie na posiedzeniu w trybie art. 535 § 5 k.p.k.

Zaskarżony wyrok wydano z rażącą obrazą wskazanych w zarzutach kasacji przepisów prawa karnego materialnego i procesowego, a charakter i skutki tych uchybień spowodowały, że miały one istotny wpływ na treść zaskarżonego wyroku.

I tak, odnosząc się do pierwszego z zarzutów, wskazać należy, że przepis art. 71 § 2 k.k. jednoznacznie stanowi, że w razie zarządzenia wykonania kary pozbawienia wolności lub ograniczenia wolności, grzywna orzeczona na podstawie § 1 tego przepisu nie podlega wykonaniu. Tym samym - w oparciu o przepisy art. 85 k.k. i art. 86 § 1 k.k. - nie jest dopuszczalne łączenie takiej kary grzywny z innymi karami grzywny, skoro nie podlega ona w ogóle już wykonaniu i przez to brak jest podstaw prawnych, wymaganych w tych przepisach, do połączenia jej w wyroku

łącznym z inną karą grzywny. W przedmiotowej sprawie błędnie objęto więc węzłem kary łącznej karę grzywny wymierzoną wyrokiem Sądu Rejonowego w Tarnowskich Górach z 6 grudnia 2022 r. w sprawie o sygn. akt II K 471/22. Wobec zrządzenia wykonania kary pozbawienia wolności wymierzonej skazanemu w sprawie o sygn. akt II K 471/22, orzeczona w tej sprawie kara grzywny nie podlegała wykonaniu (art. 71 § 2 k.k.). Tym samym - w oparciu o przepisy art. 85 k.k. i art. 86 § 1 k.k. - nie było dopuszczalne łączenie takiej kary grzywny z innymi karami grzywny, skoro nie podlega ona w ogóle już wykonaniu i przez to brak jest podstaw prawnych, wymaganych w tych przepisach, do połączenia jej w wyroku łącznym z inną karą grzywny.

Wskazać również należy, że orzeczona na podstawie art. 71 § 1 k.k. kara grzywny jest karą akcesoryjną, a więc zależną od bytu kary pozbawienia wolności orzeczonej z warunkowym zawieszeniem jej wykonania. Tym samym nie jest dopuszczalne łączenie takiej kary grzywny z innymi karami grzywny. Objęcie węzłem kary łącznej grzywny, kary akcesoryjnej, skutkowało w tym zakresie również rażącą obrazą art. 572 k.p.k. poprzez wydanie wyroku łącznego, pomimo braku ku temu warunków. W konsekwencji nieprawidłowym jawi się także zaliczenie na poczet kary łącznej grzywny kary grzywny uiszczonej w sprawie o sygn. akt II K 471/22, albowiem uiszczenie akcesoryjnej kary grzywny, zgodnie art. 75 § 2 k.k., miało ten skutek, że zarządzona do wykonania kara pozbawienia wolności uległa skróceniu o okres odpowiadający połowie liczby uiszczonych stawek dziennych grzywny z zaokrągleniem w górę do pełnego dnia.

Sąd Rejonowy w Tarnowskich Górach mimo, iż prawidłowo ustalił, że w zbiegu realnym pozostają przestępstwa osądzone wyrokami opisanymi w pkt. I-III i V komparycji, nie połączył jednak tożsamych rodzajowo środków karnych orzeczonych tymi wyrokami, co stanowiło rażące i mające istotny wpływ na treść wyroku naruszenie art. 91 § 2 k.k. w zw. z art. 90 § 2 k.k. w zw. z art. 85 § 1 k.k. Mając na uwadze treść przepisów o karze łącznej oraz wysokość orzeczonych i podlegających łączeniu środków karnych, tj. w sprawie o sygn. akt: II K 1055/21 - 4 lata zakazu prowadzenia wszelkich pojazdów mechanicznych, w sprawie II K 512/22 - 3 lata zakazu prowadzenia wszelkich pojazdów mechanicznych, w sprawie II K

593/21 – 2 lata zakazu prowadzenia wszelkich pojazdów mechanicznych oraz w sprawie II K 471/22 - 3 lata zakazu prowadzenia wszelkich pojazdów mechanicznych, sąd *meriti* powinien połączyć orzeczone zakazy prowadzenia pojazdów i orzec łączny zakaz prowadzenia wszelkich pojazdów mechanicznych na okres nie krótszy niż 5 lat i nie dłuższy niż 12 lat.

Zważywszy na powyższe, kasację należało uznać za oczywiście zasadną i uchylić wyrok w zaskarżonej części, i w tym zakresie sprawę przekazać Sądowi Rejonowemu w Tarnowskich Górach do ponownego rozpoznania. Przy ponownym rozpoznaniu sprawy Sąd Rejonowy, uwzględni poczynione wyżej uwagi dotyczące zasad łączenia kary grzywny i środków karnych.

Kierując się przedstawionymi względami, Sąd Najwyższy orzekł jak na wstępie.

Anna Dziergawka

Małgorzata Bednarek

Stanisław Stankiewicz

[WB]

[a.ł]